

JUDr. Daniel Patěk, Ph.D.
Katedra obchodního práva
PF UK

Oponentský posudek k diplomové práci pana Martina Dolníka
na téma „Náhrada újmy v podnikatelském seskupení“
(vedoucí diplomové práce: Prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc.)

Rozsah práce: 66 stran

Datum odevzdání práce: 24. 3. 2015

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Právní úprava podnikatelských seskupení doznala rekonstrukcí výrazných změn. Otázka kompenzace v nich způsobené újmy patří mezi klíčové problémy této regulace. Zpracované téma je proto vysoce aktuální.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody).

S ohledem na novost právní úpravy, silnou inspiraci zahraničními zdroji a zvýšený výskyt výkladových problémů se jedná o téma se zvýšenou náročností.

3. Kritéria hodnocení práce:

A. Splnění cíle práce

Cíle vyčtené na str. 8 diplomant naplnil.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Při zpracování tématu se autor obvykle vztahuje k již předloženým názorům doktríny, přesto opakovaně předkládá i vlastní odůvodněná stanoviska.

C. Logická stavba práce

Výraznou vadou práce je její systematika, přičemž nedostatky v tomto směru se přímo dotýkají i samotné úspěšnosti zpracování tématu. Autor systematicky a v kontextu předchozí a zahraniční úpravy zpracoval nové české koncernové právo (ovlivnění, podnikatelská seskupení a koncern). Zvoleným tématem však je náhrada újmy v podnikatelském seskupení! Tudíž téma úžeji vymezené, kdy nové koncernové právo mělo být traktováno pod zorným úhlem tohoto tématu. Některé části proto měly být z práce zcela vypuštěny nebo alespoň značně redukovány. A naopak bližší zaměření na otázku kompenzaci újmy by vedlo k hlubší analýze zvoleného tématu. Touto chybnou volbou si tedy diplomant ulehčil práci, když překračoval zvolený rozsah tématu a navíc mohl navázat na systematiku odborných prací zpracovávajících obecnou problematiku českého koncernového práva.

Z výše uvedeného plynou tyto konkretizované výhrady k práci:

- Pokud je tématem práce kompenzace újmy v podnikatelském seskupení, jsou klíčovými kapitolami: 1/ vymezení podnikatelského seskupení (a jejich stratifikace na prosté a kvalifikované – koncernové), 2/ újma, která může v rámci vztahů uvnitř podnikatelského seskupení vzniknout (příčiny, druhy apod.) a 3/ otázky spojené s kompenzací újmy (aktivní legitimace, procesní úprava, problémy aplikace apod.).
- Autor naproti tomu pouze prošel klasickou triádou – ovlivnění, podnikatelské seskupení a koncern. Přitom k ovlivnění může dojít jak v podnikatelském seskupení, tak i mimo něj – přičemž druhá skupina případů vybočuje z tématu.
- Tím, že se autor fixoval na koncernové právo obecně tak, jak jej upravuje ZOK, nevyužil možnosti se v rámci této práce zaměřit i na další související oblasti regulace. Například možnost kompenzace nástroji trestního práva je pouze letmo zmíněno na str. 26.
- Opomenuty v podstatě jsou aspekty procesní – problémy dokazování, přenos důkazního břemene, klíčová otázka náhrady tzv. reflexní újmy je jen stručně nastíněna.
- Mimo téma naopak vybočuje pojednání o daňových aspektech podnikatelských seskupení v kapitolách 4.2 a 4.3 (aneb co z nich lze dovodit pro kompenzaci újmy?).
- Pojednání o zprávě o vztazích je takřka odstrčeno jako jakýsi exkurs do předposlední kapitoly 6, ačkoliv se jedná o významný institut, který má napomoci dotčeným osobám identifikovat újmu, kterou je možné nárokovat.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Autor k vypracování textu použila dostatečný počet českých pramenů. Anglické literatury bylo využito spíše okrajově. S ohledem na téma i na časté odkazy na zahraniční úpravu diplomant příliš často zmiňuje zahraniční regulaci pouze zprostředkovaně citací z jiných českých děl.

Práce s literaturou včetně použitých citací odpovídá požadavkům kladeným na odborný text, jakým je diplomová práce.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Autor v práci prokázal schopnost analyzovat nové české koncernové právo. Vzhledem k tomuto obecnému zaměření však nekladl důraz na analýzu kompenzace újmy v podnikatelském seskupení.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je standardní. Žádné grafy ani tabulky práce neobsahuje.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Jazyková a gramatická úroveň textu odpovídá standardům diplomové práce. Vady byly vskutku marginální – např. uvedení titulu „profesorka“ na str. 9 nebo použití zkratky „OR“ na str. 52.

4. Případné další vyjádření k práci:

Autor zjevně důkladně prostudoval nové koncernové právo. Je škoda, že uvízl v této obecnosti a nabytých znalostí nevyužil k podrobnější analýze zvolené problematiky.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

- Jaké možnosti kompenzace zkoumané újmy dávají prostředky trestního práva?
- Na str. 25 autor poukazuje na možnost domáhat se toho, že k hlasování určitého společníka, kterým obchodní korporaci negativně ovlivnil (prosazením přijetí určitého rozhodnutí), se nepřihlíží. Je nutné před uplatněním kompenzačních nároků vyčerpat tuto možnost obrany? A lze aplikovat § 2903 o. z.?
- Na str. 33 autor uvádí jako příklad uplatnitelné nemajetkové újmy újmu na soukromí ovlivněné osoby. Jak chápe chráněné soukromí obchodní korporace a jak může být zasaženo?
- Na téže straně (dole) autor uvádí, že je preferované zadostiučinění v peněžité formě. Z čeho tuto preferenci dovozuje?
- Lze dovodit, že ovládaná osoba je vždy slabší stranou, s níž nelze dojednat limitaci náhrady újmy? A lze najít i další argument pro odmítnutí možnosti limitovat smluvně tuto kompenzaci?
- Z čeho dovozuje autor, že není možné vložit do soukromoprávního kodexu skutkovou podstatu trestného činu (viz str. 39)?

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň:

Doporučuji práci k obhajobě, neboť splňuje základní předpoklady. S ohledem na nesprávné uchopení tématu ji předběžně navrhuji klasifikovat stupněm „velmi dobře“, autor by však zároveň měl při obhajobě svou argumentaci prokázat své hlubší znalosti zvoleného tématu.

V Praze dne 20. 5. 2015

JUDr. Daniel Patěk, Ph. D.
oponent diplomové práce